

Οι επαγγελματικές υποχρεώσεις με έχουν φέρει αρκετές φορές στη Βαρκελώνη τα τελευταία χρόνια.

Η πρωτεύουσα της Καταλωνίας έχει κάποιες συγγένειες με τη Ελληνική πρωτεύουσα. Δυο είναι οι κυρίαρχες.

Έχουν υποφέρει την οδύνη του εμφύλιου σπαραγμού και έχουν σηκώσει το βάρος της διοργάνωσης των Ολυμπιακών αγώνων.

Τα αυτά δύο γεγονότα συνέβησαν στην Ισπανία νωρίτερα. Ο Καουντίγιο επικράτησε μια δεκαετία νωρίτερα από την νίκη των δικών μας εθνικιστών και η Ισπανία διοργάνωσε τους αγώνες τρεις Ολυμπιάδες νωρίτερα.

Έχοντας τελειώσει τον κύκλο των υποχρεώσεων και ενώ περίσσευαν δυο ώρες μέχρι να πέσει το σκοτάδι, λίγο περπάτημα κάτω από τη diagonal (άλλη μια ελληνική λέξη), έμοιαζε και τελικά αποδείχτηκε καλή ιδέα. Γέννησε σκέψεις και ιδού μερικές από αυτές

Όταν τον Ιανουάριο του '39, η Βαρκελώνη έπεφτε τελεσίδικα στα χέρια των Εθνικιστών, η Μαδρίτη θα ζούσε άλλους δυο μήνες πριν υποκύψει και αυτή στα στρατεύματα του Καουντίγιο, ενώ η Ευρώπη μετρούσε μόλις ένα εξάμηνο πριν πέσει στη βαρβαρότητα του

δεύτερου Μεγάλου πολέμου του 20

^{ου} αιώνα.

Ο Ισπανικός εμφύλιος ήταν το πρόκριμα, η γενική του πρόβα και ο Ελληνικός, η τελευταία του πράξη αν όχι η πρώτη αναμέτρηση του επερχόμενου ψυχρού πολέμου.

Για την αχαλίνωτη βία, τις εκτελέσεις στον Ισπανικό εμφύλιο ο Σαιντ Εξπερύ έγραψε: *«εδώ τουφεκίζουν τον κόσμο, όπως αλλού κλαδεύουν τα δένδρα»*

Και ο Ζωρζ Ρου, σημείωσε πως: *«...ήταν η κυριαρχία της τρομοκρατίας. Όχι της οργανωμένης, επίσημης όπως στη Γαλλία το 1798, αλλά συγκεχυμένης, ανεξάρτητης, τυφλής».*

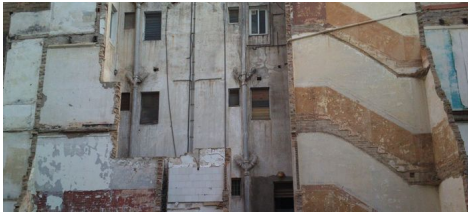
Ο ίδιος ιστορικός με μια ακόμα πρόταση από το έργο του «La guerre civile d' Espagne», δίνει το μέτρο του τρόμου και της αντιπαράθεσης. Ισπανός στρατηγός βρίσκεται στην επιθανάτια κλίνη του και στην ερώτηση αν συγχωρεί τους εχθρούς του, απαντά:

«Ποιούς εχθρούς μου; Δεν έχω εχθρούς. Τους τουφέκισα όλους».

Νότια από το ξενοδοχείο Hilton κάτω από την Diagonal λίγα μεμονωμένα κτίρια που ακόμα

δεν έχει αφανίσει ο άνεμος της ανάπτυξης, κρυμμένα πίσω από την αναγεννημένη πόλη, προσπαθούν να πουν τις ιστορίες τους. Πλινθόκτιστα, τα περισσότερα ακατοίκητα. Πολλά από αυτά θα προυπήρχαν του εμφύλιου. Σε κάποια, ίσως ξεψύχησαν άνθρωποι με ιδανικά. Και στις τομές τους ήταν διακριτά τα κλιμακοστάσια που πριν δεκαετίες θα ανεβοκατέβαιναν, οι ελπίδες των Καταλανών κατοίκων τους.

Από αυτή, την ίδια πόλη έφυγαν οι τελευταίοι Έλληνες μαχητές που εθελοντικά βρέθηκαν στην Ισπανία και συντάχθηκαν στις τάξεις του Δημοκρατικού στρατού. Μια εκτίμηση κάνει λόγο για 300 άτομα. Το ένα τρίτο έχασε εκεί τη ζωή του, στις μάχες. Η Ντολόρες Ιμπαρούρι γνωστότερη ως Πασιονάρια έχει περιγράψει στα απομνημονεύματά της, τη σκηνή της αποχώρησης των αλλοδαπών εθελοντών:

“...ο αποχαιρετισμός στους ήρωες των Διεθνών Ταξιαρχιών, παρά τη γιορτινή ατμόσφαιρα στην οποία έγινε ήταν ψυχρός και μελαγχολικός. Η καρδιά γέμιζε πίκρα βλέποντας εκείνους τους ήρωες να περνούν στη μεγάλη “αβενιάδα” της Βαρκελώνης όπου είχε οργανωθεί ο λαϊκός αποχαιρετισμός. Σκεφτόμασταν την τύχη μας και την τύχη αυτών των ανθρώπων, που πολλοί δεν μπορούσαν να γυρίσουν στις χώρες τους, γιατί εκεί επικρατούσε ο φασισμός. Ήταν ήρωες σημαδεμένοι με τη συμμετοχή τους στον πόλεμο της Ισπανίας, που η διπλωματία της μη επέμβασης τους έβαζε υπό κατηγορία σαν λεπρούς, τους καταδίωκε, τους παρέδιδε στην αστυνομική παραφροσύνη...”

Για αυτό το θέμα υπάρχει αναφορά και στο βιβλίο του Μ. Παλαιολογοπούλου, «Έλληνες αντιφασίστες εθελοντές στον Ισπανικό εμφύλιο Πόλεμο, (Αθήνα 1979)»

«..Και ήταν στ' αλήθεια αρκετοί εκείνοι που δεν είχαν που να πάνε. Κι ανάμεσα τους, οι Έλληνες, όσοι μείνανε ζωντανοί. Εξαίρεση αποτελέσανε οι Έλληνες της Αμερικής και της Αγγλίας που ξαναγύρισαν εκεί. Οι υπόλοιποι μείνανε στην Ισπανία μέχρι το τέλος και πέρασαν στο γαλλικό έδαφος μετά την κατάρρευση, αφού πρώτα δώσανε μαζί με τους Ισπανούς αντιφασίστες τις τελευταίες μάχες στην Καταλωνία, δίνοντας έτσι την δυνατότητα σε εκατοντάδες χιλιάδες γυναικόπεδα και τραυματίες να περάσουν τα σύνορα.»

Αυτά και άλλα παρόμοια κυκλοφορούσαν στις σκέψεις μου εκείνο το ήσυχο απόγευμα που ο ήλιος χανόταν πίσω από τις δένδροστοιχίες της diagonal. Χανόμουν και εγώ ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν, ανάμεσα στην οχλοβοή και στη βία των όπλων και στο συριγμό των τραμ και στις πολύβουες λεωφόρους του ειρηνικού σήμερα.

